

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τηλεπισκόπηση - Φωτοερμηνεία

Ενότητα 7: Δορυφορικά Συστήματα.

Κωνσταντίνος Περάκης
Ιωάννης Φαρασλής

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Είδη Δορυφόρων

Οι πιο διαδεδομένοι δορυφόροι είναι :

- **Τηλεπικοινωνιακοί – τηλεόρασης.**
- **Μετεωρολογικοί,** ελέγχουν τις ατμοσφαιρικές συνθήκες πίεση, ταχύτητα ανέμου και προσφέρουν στοιχεία για καιρικές προβλέψεις.
- **Ωκεανογραφικοί,** ελέγχουν τα θαλάσσια ρεύματα, καταγράφουν τη θερμοκρασία της επιφάνειας της θάλασσας, τη ρύπανση των θαλασσών.
- **Χαρτογραφικοί,** καταγράφουν τις χρήσεις γης, τη βλάστηση, τον τύπο του γεωλογικού στρώματος, τους υδάτινους πόρους.
- **Στρατιωτικοί.**

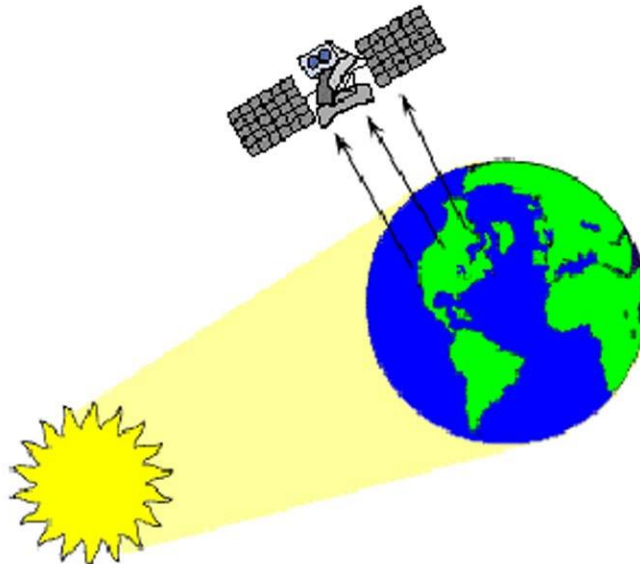
Συστήματα Τηλεπισκόπησης

➤ Παθητικά συστήματα καταγραφής.

➤ Ενεργητικά συστήματα καταγραφής (radar).

Παθητικά συστήματα καταγραφής

- Εξαρτώνται από εξωτερική πηγή ενέργειας (ΗΛΙΟΣ).
- Καταγραφή της ανακλώμενης – εκπεμπόμενης ηλιακής ακτινοβολίας.

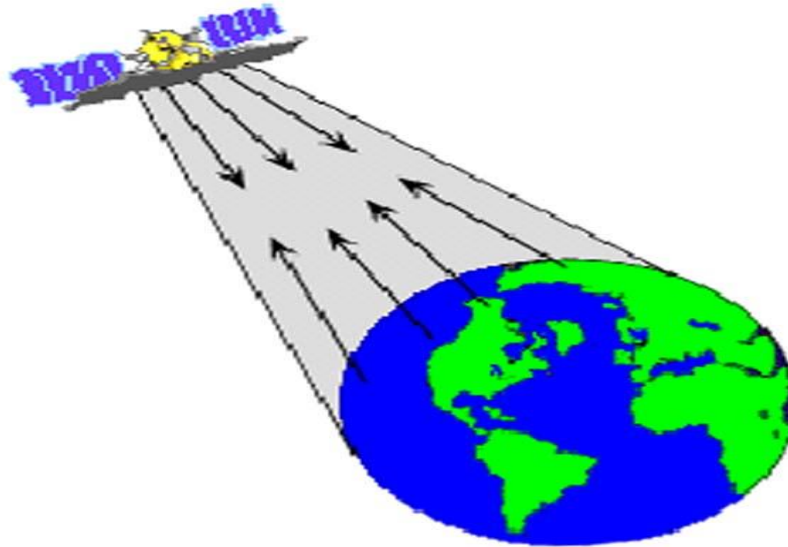

Ενεργητικά συστήματα καταγραφής (radar)

➤ Έχουν δική τους πηγή ενέργειας.

➤ Πλεονέκτηματα :

Επιχειρησιακή ικανότητα μέρα & νύχτα.
Παρατήρηση περιοχών με νεφοκάλυψη.

Τροχιές Δορυφόρων

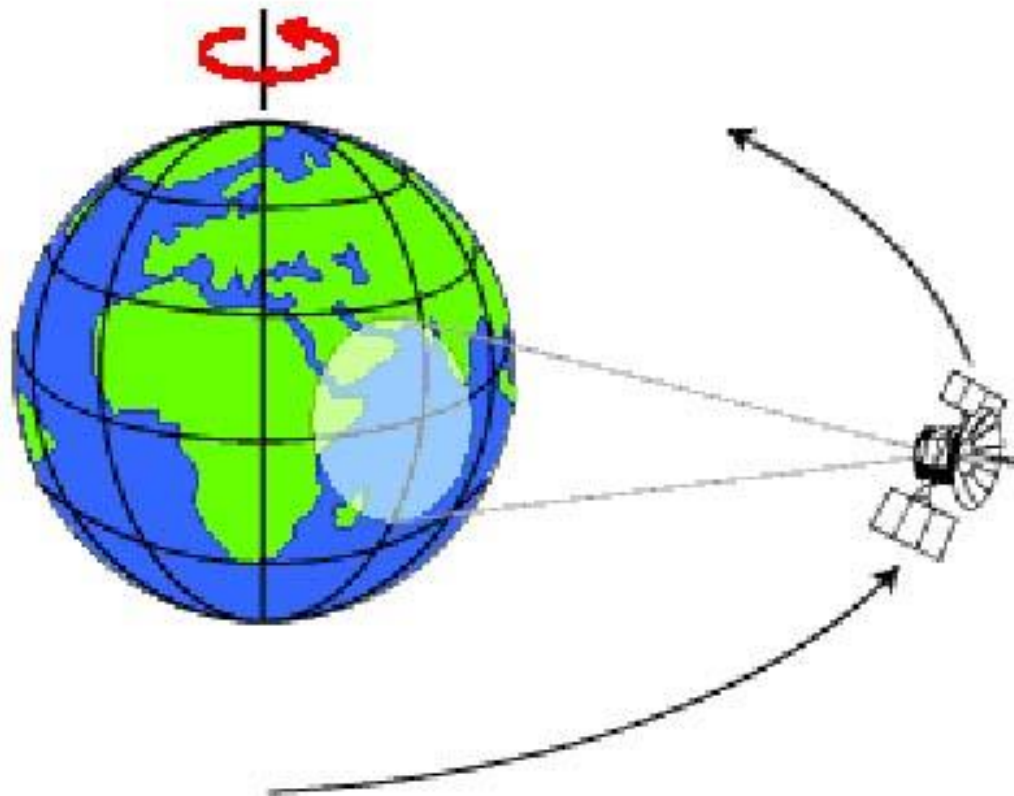
Δύο κατηγορίες δορυφόρων ανάλογα με την τροχιά τους:

- Γεωστάσιμοι: Ακολουθούν τον ισημερινό και φαίνονται σαν ακίνητοι από την γη.
- Ηλιοσύγχρονοι: Πάνω από την περιοχή την ίδια ώρα κάθε φορά.

Γεωστάσιμοι Δορυφόροι

- Ύψος πτήσης 36000 Km → μικρή διακριτική ικανότητα.

Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα Γεωστάσιμων Δορυφόρων

- **Πλεονεκτήματα:**

- ✓Μεγάλη χωρική κάλυψη.

- ✓Συνεχή παρατήρηση της ίδιας περιοχής της επιφάνειας της γης.

- ✓Ένα επίγειο τμήμα είναι αρκετό για έλεγχο και ρυθμίσεις του δορυφόρου.

- **Μειονεκτήματα**

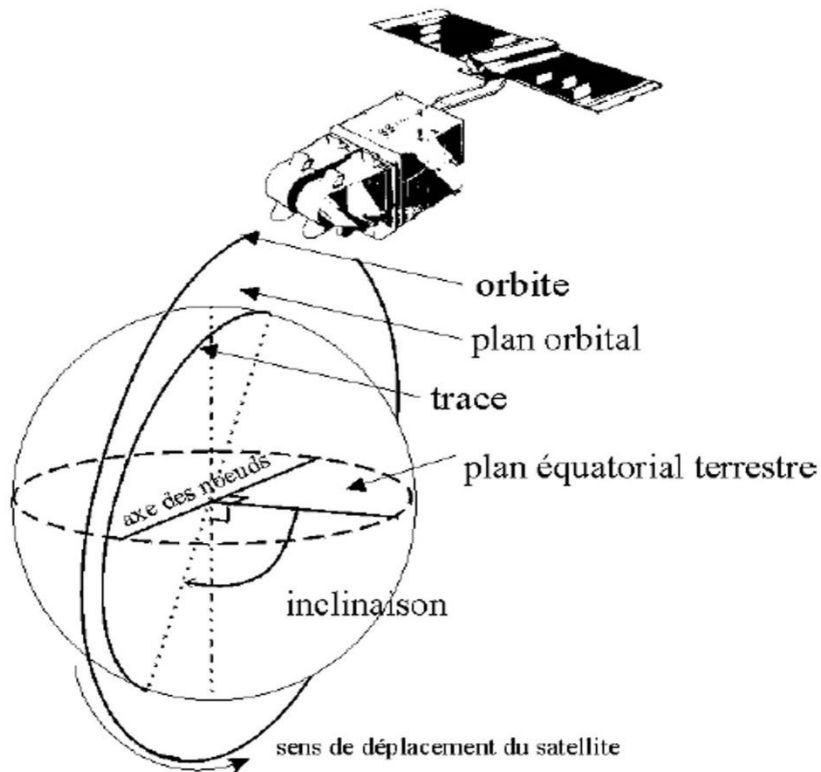
- ✓Δεν καλύπτονται οι περιοχές των πόλων.

- ✓Δεν υπάρχει δυνατότητα υψηλής ευκρίνειας καταγραφής στο έδαφος.

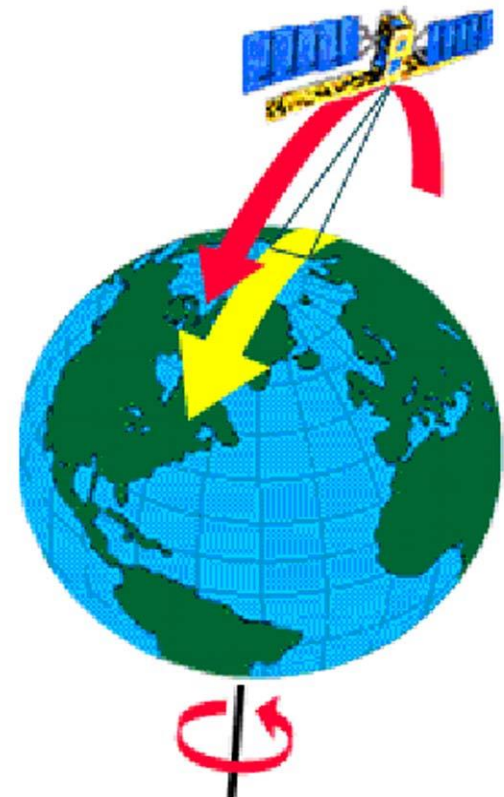
- ✓Κατά την έκλειψη του δορυφόρου από τη γη υπάρχουν διαταραχές στην παροχή ηλεκτρισμού.

Δορυφόροι Πολικής Τροχιάς

- Ύψος πτήσης 36000 Km μεταξύ 800 και 900 Km.
- Τροχιά Πολική : Κίνηση Βορρά προς Νότο.

Données orbitales d'un satellite (adapté de JM. Gilliot, 1994)

Ηλιοσύγχρονη Τροχιά

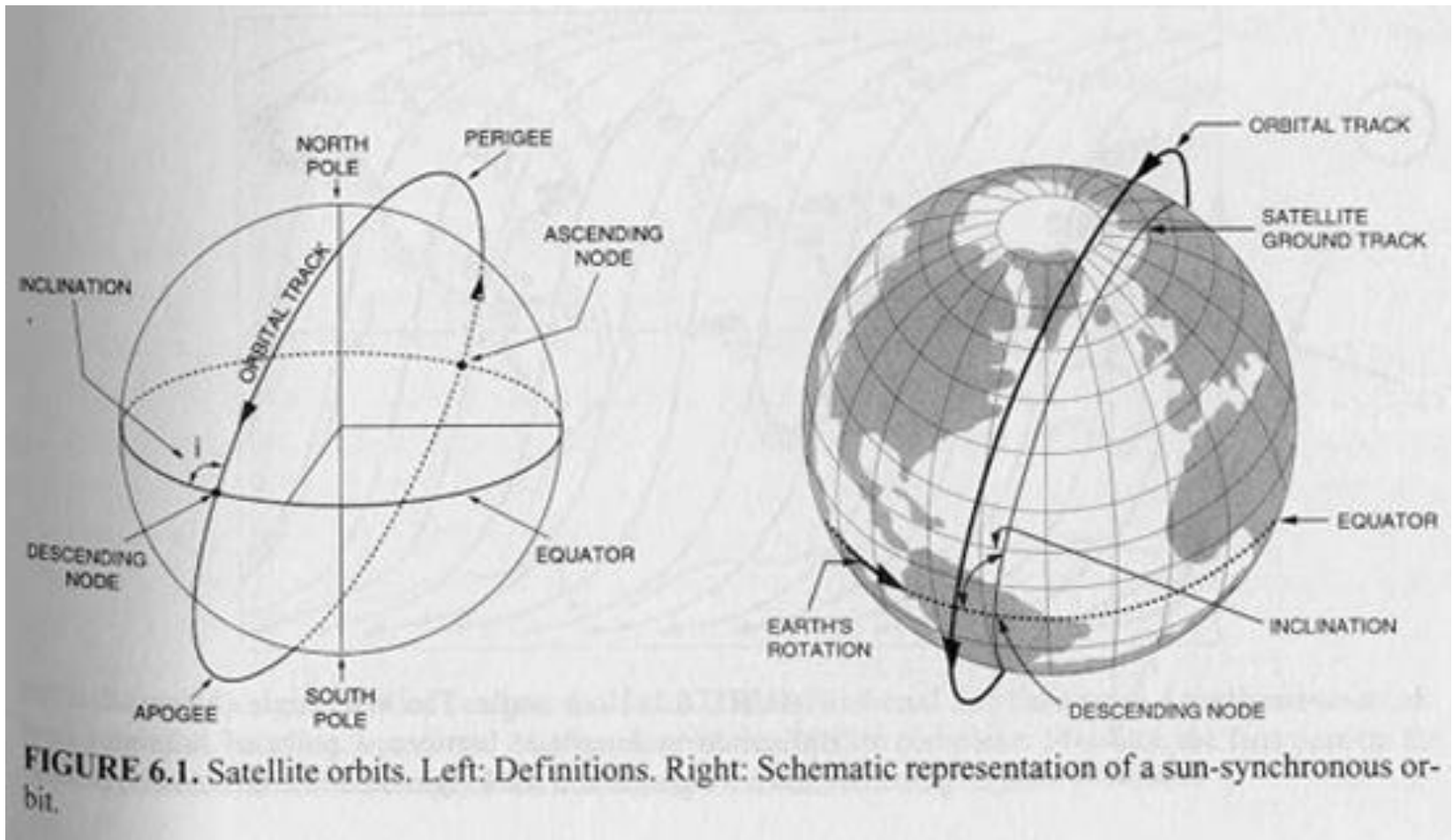
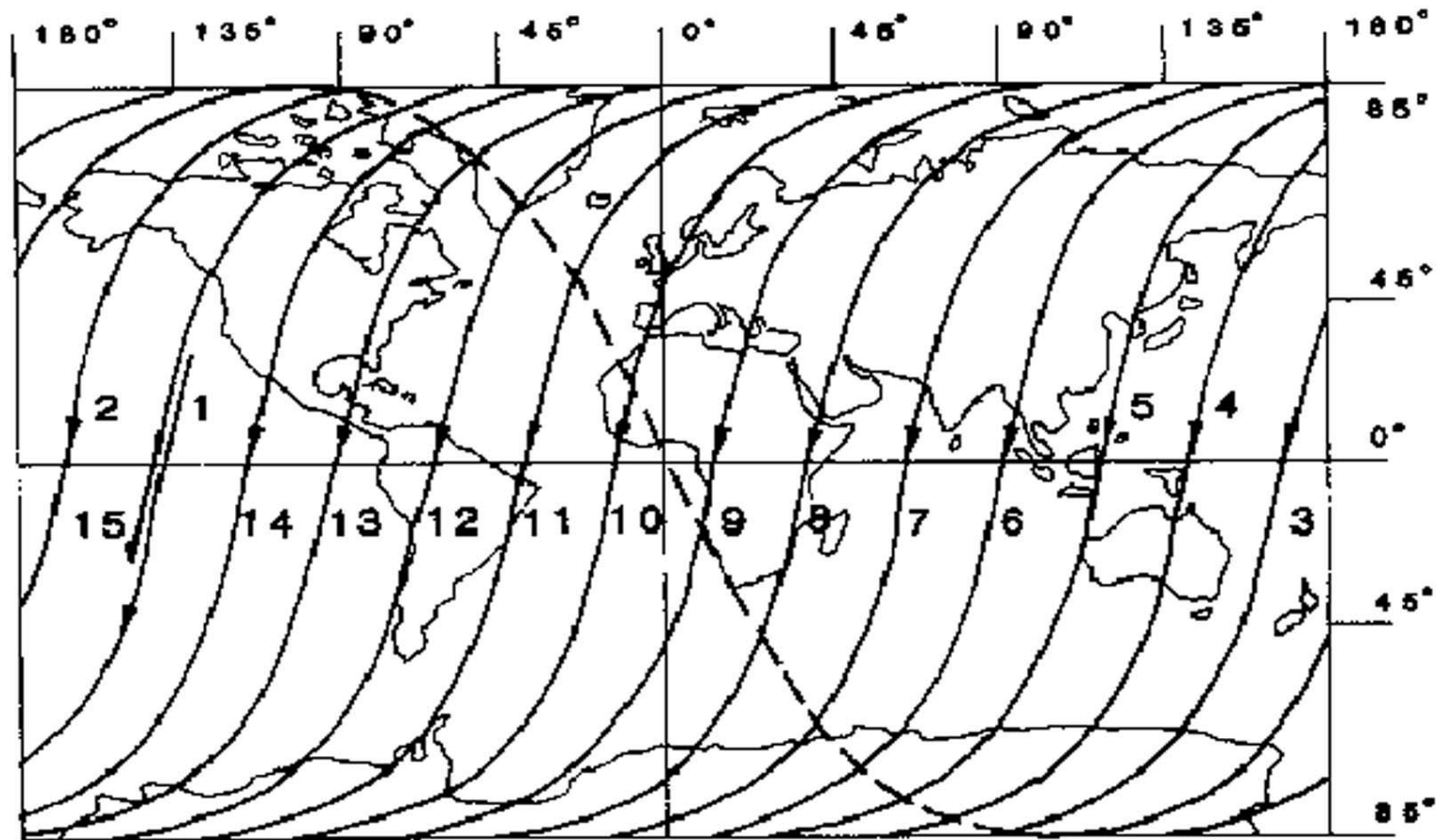

FIGURE 6.1. Satellite orbits. Left: Definitions. Right: Schematic representation of a sun-synchronous orbit.

Ίχνη Δορυφόρου ηλιοσύγχρονης τροχιάς

Εφαρμογές Δορυφόρων Πολικής Τροχιάς

- ✓ Περιβαλλοντικές εφαρμογές.
- ✓ Εφαρμογές μελέτης και πρόγνωσης του κλίματος.
- ✓ Μετρήσεις της θερμοκρασίας επιφάνειας Θάλασσας.
- ✓ Εφαρμογές σε σχέση με τη δυναμική των ωκεανών.
- ✓ Καταγραφή ηφαιστειακών δραστηριοτήτων.
- ✓ Εντοπισμός και παρακολούθηση δασικών πυρκαγιών.
- ✓ Ανάλυση της παγκόσμιας βλάστησης.
- ✓ Έρευνα και διάσωση.

Παραδείγματα Γεωστάσιμων Δορυφόρων : Meteosat

- Μετεωρολογικός Δορυφόρος (1977-2004)
→ Ευρώπη.
- Ανιχνεύει ακτινοβολία :
  - ✓ Ορατό.
  - ✓ Περιοχή απορρόφησης υδρατμών.
  - ✓ Θερμικό υπέρυθρο.
- Σάρωση του γήινου δίσκου κάθε 30 λεπτά.

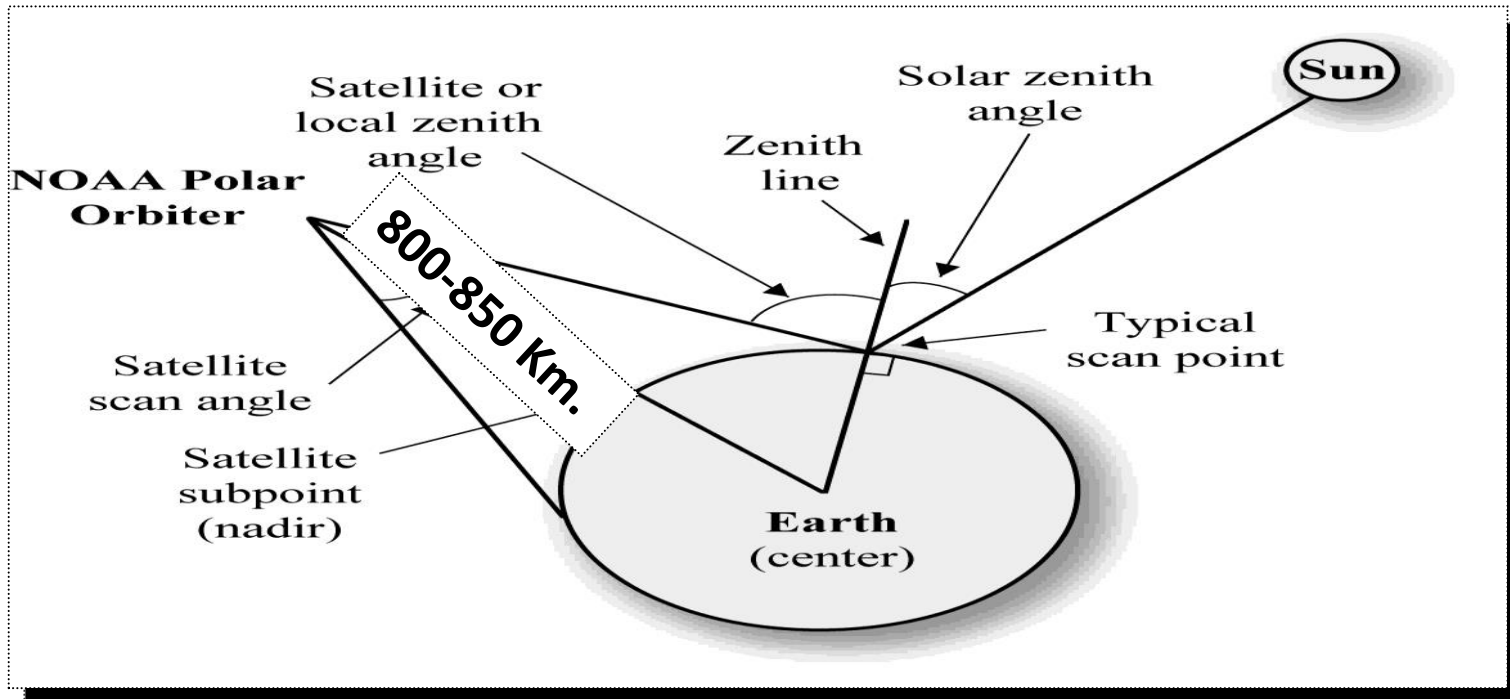
Παραδείγματα Γεωστάσιμων Δορυφόρων : MSG

- Συνέχεια του Meteosat.
- 12 φασματικά κανάλια εικόνας.
- Δημιουργία εικόνων κάθε 15 λεπτά.
- Αποτελείται από 3 κύρια μέρη :
  - ✓Ραδιομέτρο εικόνας (ορατό – υπέρυθρο φάσμα).
  - ✓Εξοπλισμός επικοινωνιών του δορυφόρου.
  - ✓Υποσυστήματα υποστήριξης (προωθητήρες).

Παραδείγματα Δορυφόρων Πολικής Τροχιάς: NOAA (1)

- Περιβαλλοντικοί/μετεωρολογικοί : Μελέτη ωκεανών – ατμόσφαιρας- επιφάνειας της γης.
- Διακριτική Ικανότητα 1,1 Km.
- Κάλυψη της γης 2 φορές την ημέρα (δύο δορυφόροι).

Παραδείγματα Δορυφόρων Πολικής Τροχιάς: ΝΟΑΑ (2)

- Το Ραδιόμετρο AVHRR (Advanced Very High Resolution Radiometer) καταγράφει : Παγκόσμια βλάστηση – Θερμοκρασία επιφάνειας θάλασσας – κάλυψη από πάγους.

Παραδείγματα Δορυφόρων Πολικής Τροχιάς: NOAA (3)

- **Χαρακτηριστικά των καναλιών του AVHRR :**

1 : 0,58-0,68 (Ορατό) Καταγραφή των περιοχών με νέφη.

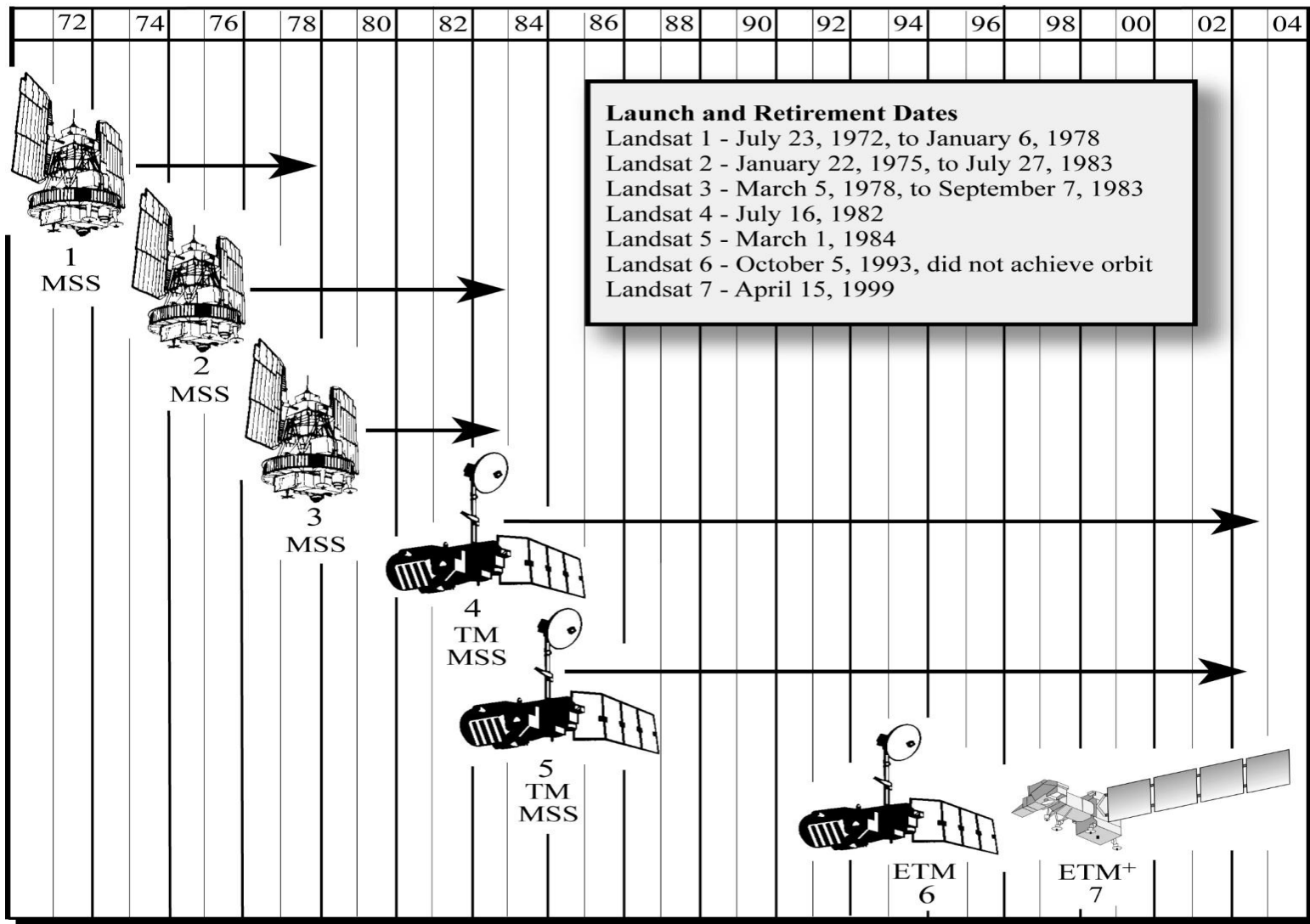
2 : 0,727 – 1 (Near infrared) Διαχωρισμός ξηράς-ύδατος, βλάστηση.

3A : 1,58-1,64 } (υπέρυθρη ακτινοβολία). Ανακλώμενη,
3B : 3,55-3,93 } εκλυόμενη ακτινοβολία.

4, 5 : 10,3 – 12,5 (infrared ακτινοβολία) Θερμοκρασία επιφανειών ξηράς, θάλασσας.

Παραδείγματα Δορυφόρων Πολικής Τροχιάς :Landsat

Chronological Launch and Retirement History of the Landsat Satellites

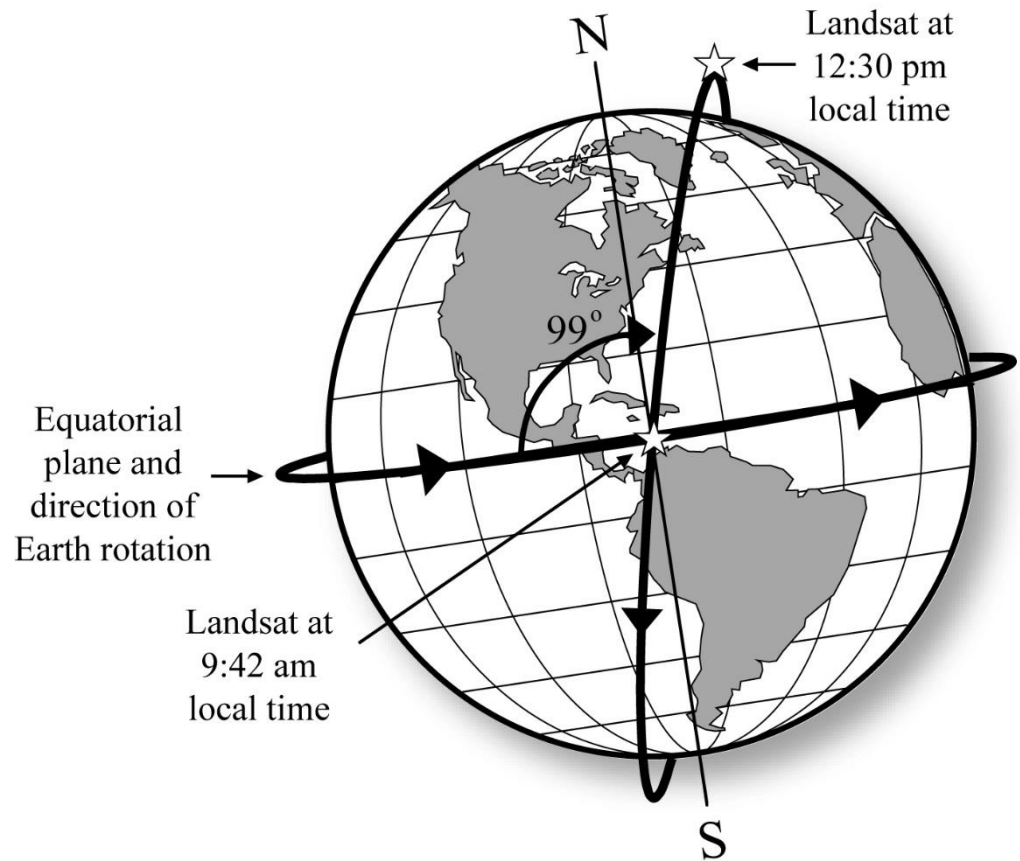
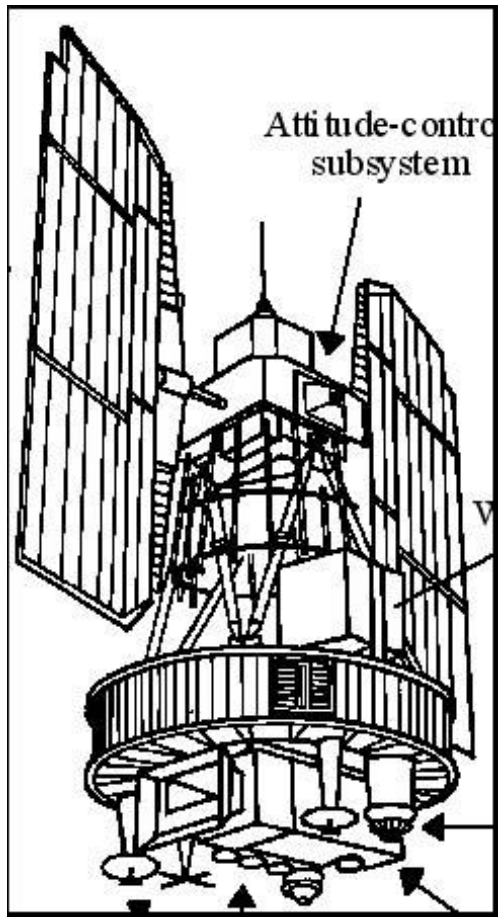
Χαρακτηριστικά των LANDSAT (1)

-	Landsat MSS		Landsat 4, 5 TM	
	Κανάλια.	Μήκος Κύματος μm.	Κανάλια.	Μήκος Κύματος μm.
Landsat Πολυφασματικός Σαρωτής (MSS) και Landsat Θεματικός Χαρτογράφος (TM).	4	0.5-0.6	1	0.45 – 0.52: Χαρτογράφηση παράκτιων υδάτων.
	5	0.6-0.7	2	0.52 – 0.60: Ανίχνευση ανθρώπινων κατασκευών, Διαχωρισμό βλάστησης.
	6	0.7-0.8	3	0.63- 0.69 : Τύποι βλάστησης.
	7	0.8-1.1	4	0.76 – 0.90 : Καθορισμός βιομάζας.
	8 (Landsat 3)	10.4-12.6	5	1.55 – 1.75 : Προσδιορισμός της υγρασίας, διαχωρισμός νεφών, χιονιού, πάγου.

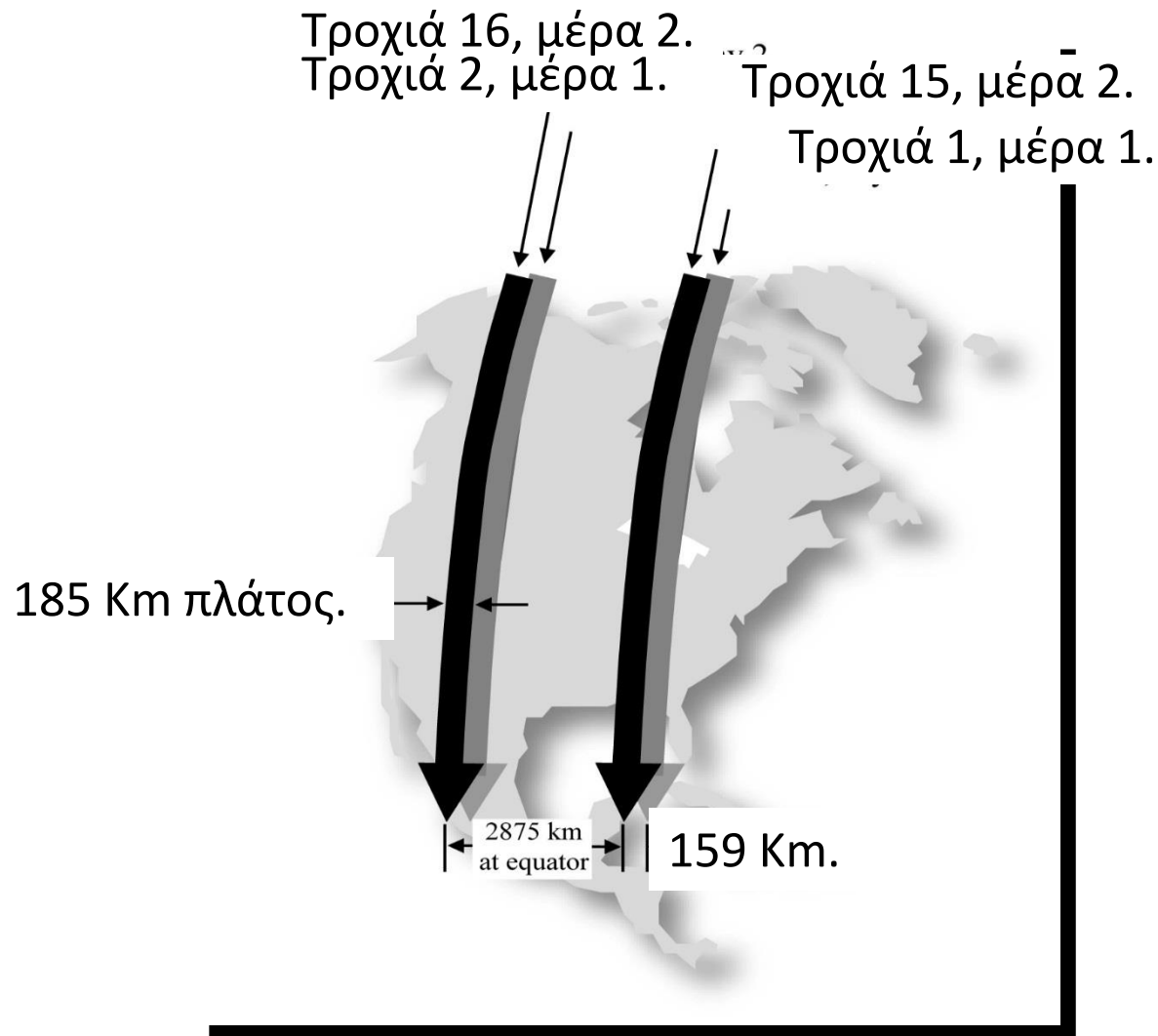
Χαρακτηριστικά των LANDSAT (2)

-	Landsat MSS	Landsat 4, 5 TM
		6 10.40 – 12.50 : Θερμική χαρτογράφηση.
		7 2.08 – 2.35 : Γεωλογικοί σχηματισμοί.
Χωρ. Δι.	79X79 m για 4-7 240X240 m για το 8.	30X30 m για 1-5, 7. 120X120 m για το 6.
Ραδ. Δι.	0 - 63	0 - 255
Χρ. Δι.	18 μέρες.	16 μέρες.
Υψος.	919 Km.	705 Km.
Κάλυψη.	185 Km.	185 Km.

Landsat Πολυφασματικό Σύστημα Καταγραφής (MSS)

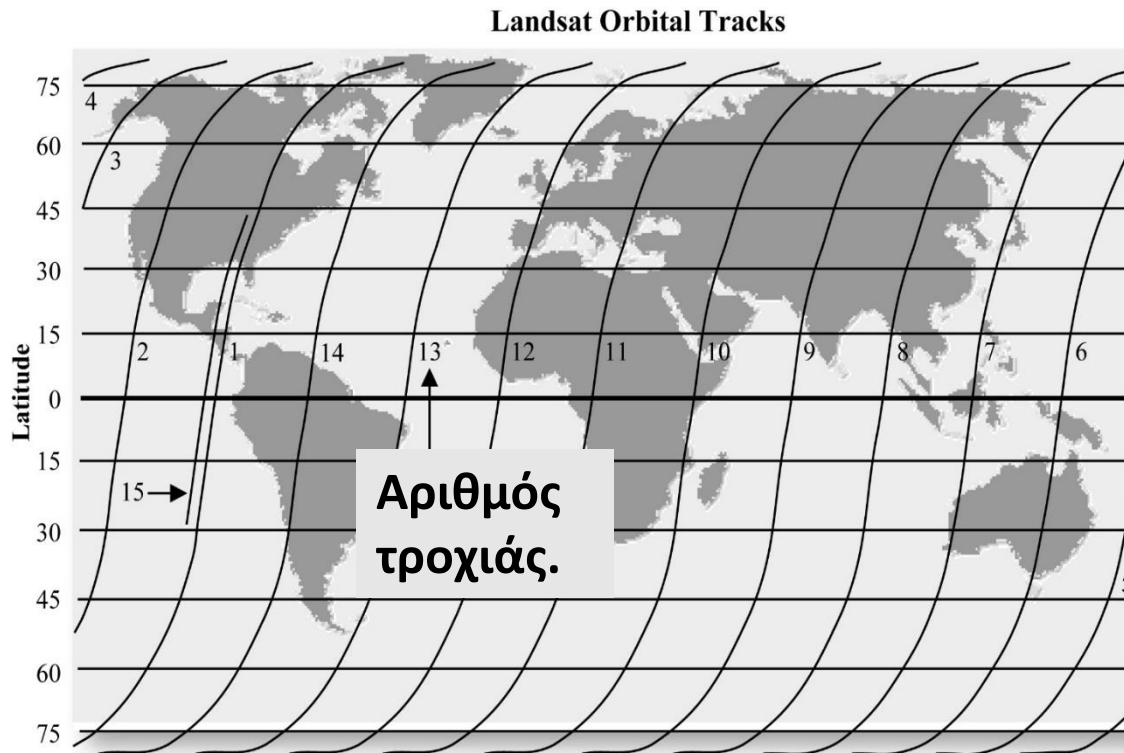

Τροχιά του Landsat (MSS)

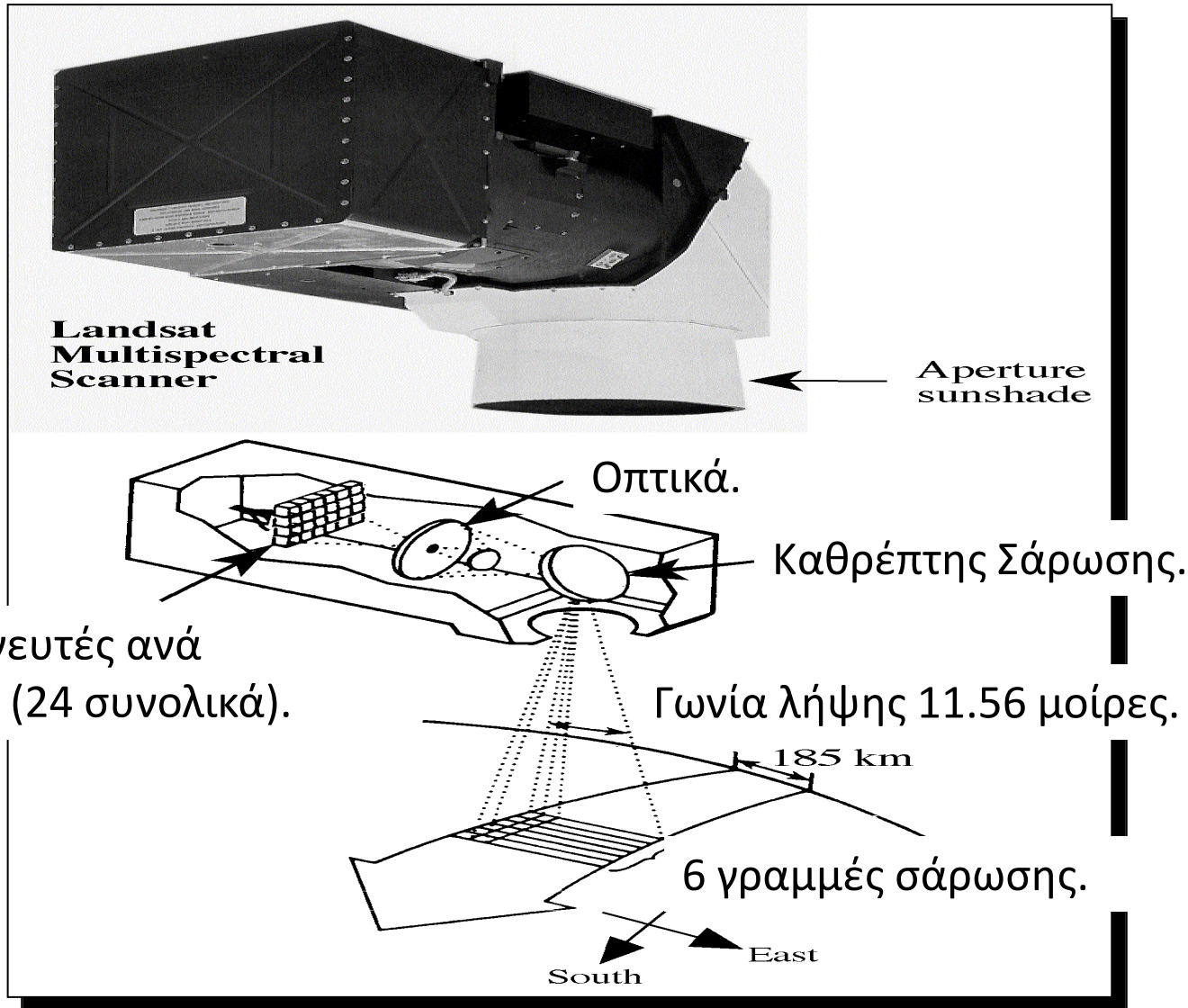

Ίχνη τροχιών Landsat 1, 2, or 3 κατά τη διάρκεια μιας μέρας

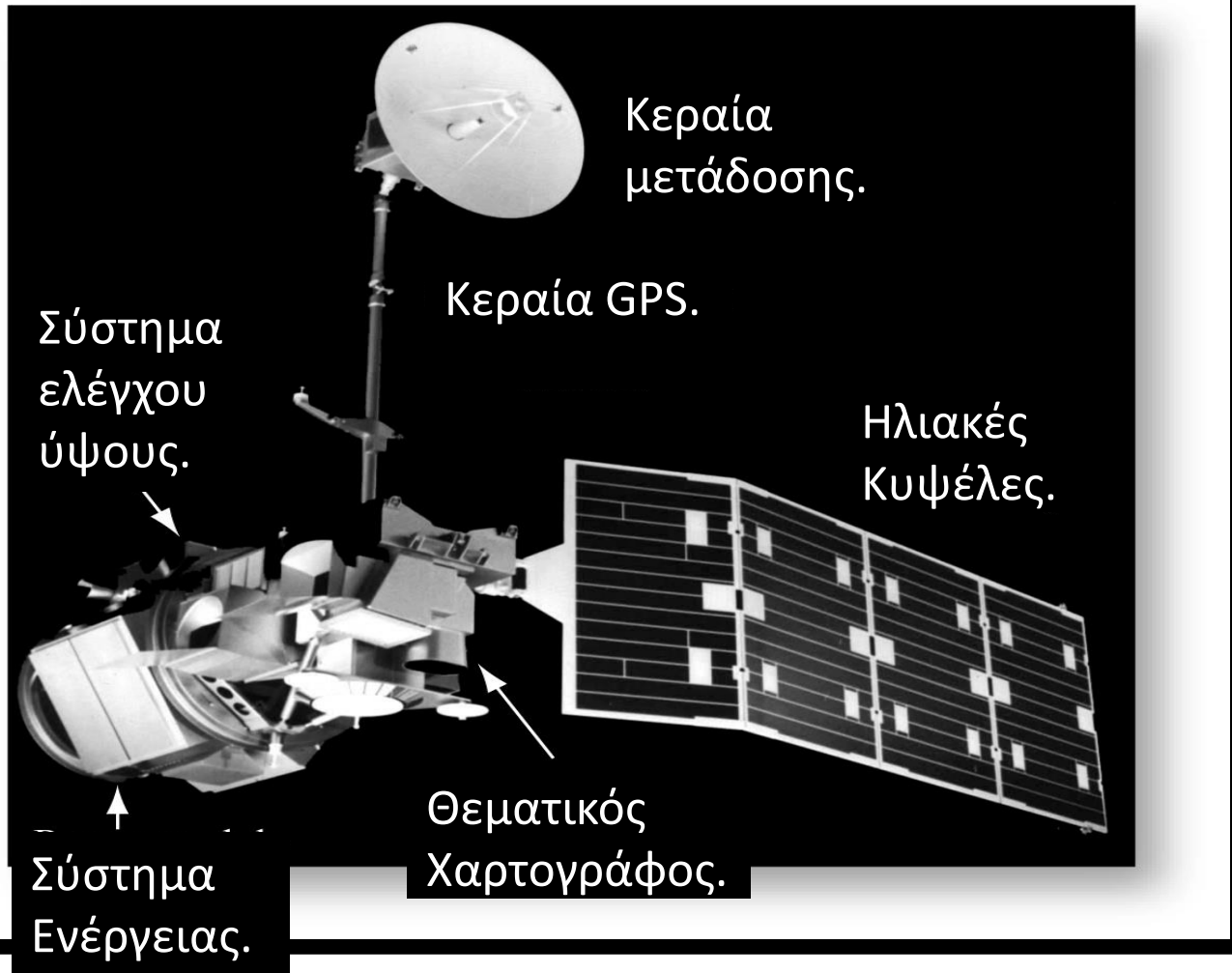

Τα μέρη του Landsat Multispectral Scanner (MSS)

Τα μέρη του Landsat TM 4 & 5

Landsat 4 and 5 Thematic Mappers

7 κανάλια του Landsat TM

(Thematic Mapper) Charleston, 3/1/1994.

Landsat 5 Thematic Mapper Data of Charleston, SC

a. Band 1.

b. Band 2.

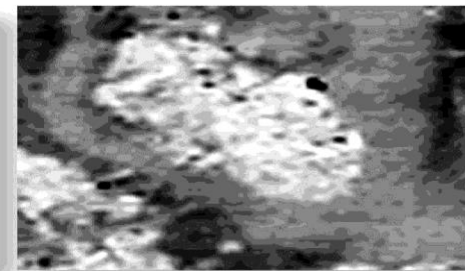
c. Band 3.

d. Band 4.

e. Band 5.

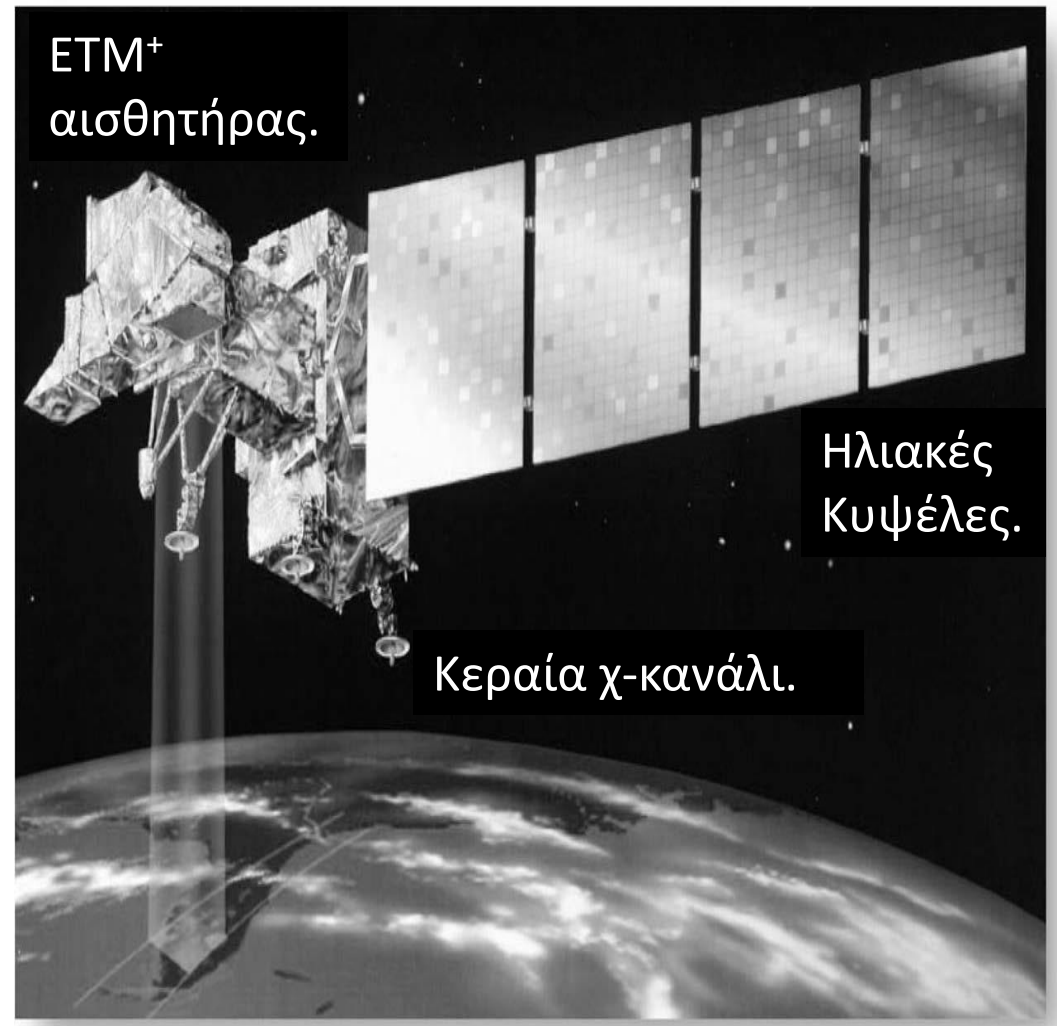
f. Band 6 (thermal infrared).

g. Band 7.

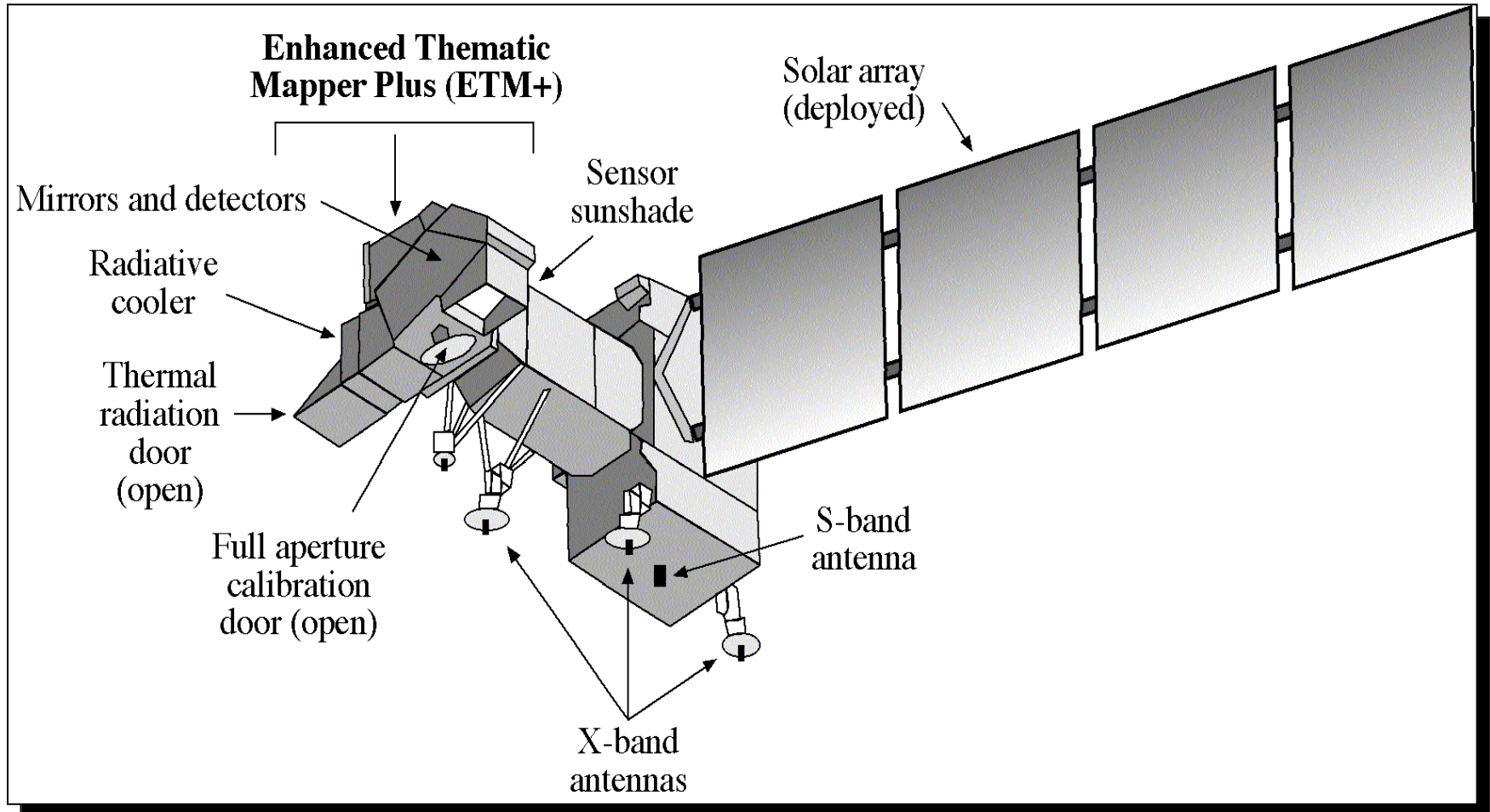
Jensen, 2004.

Landsat 7 Enhanced Thematic Mapper Plus (ETM+)

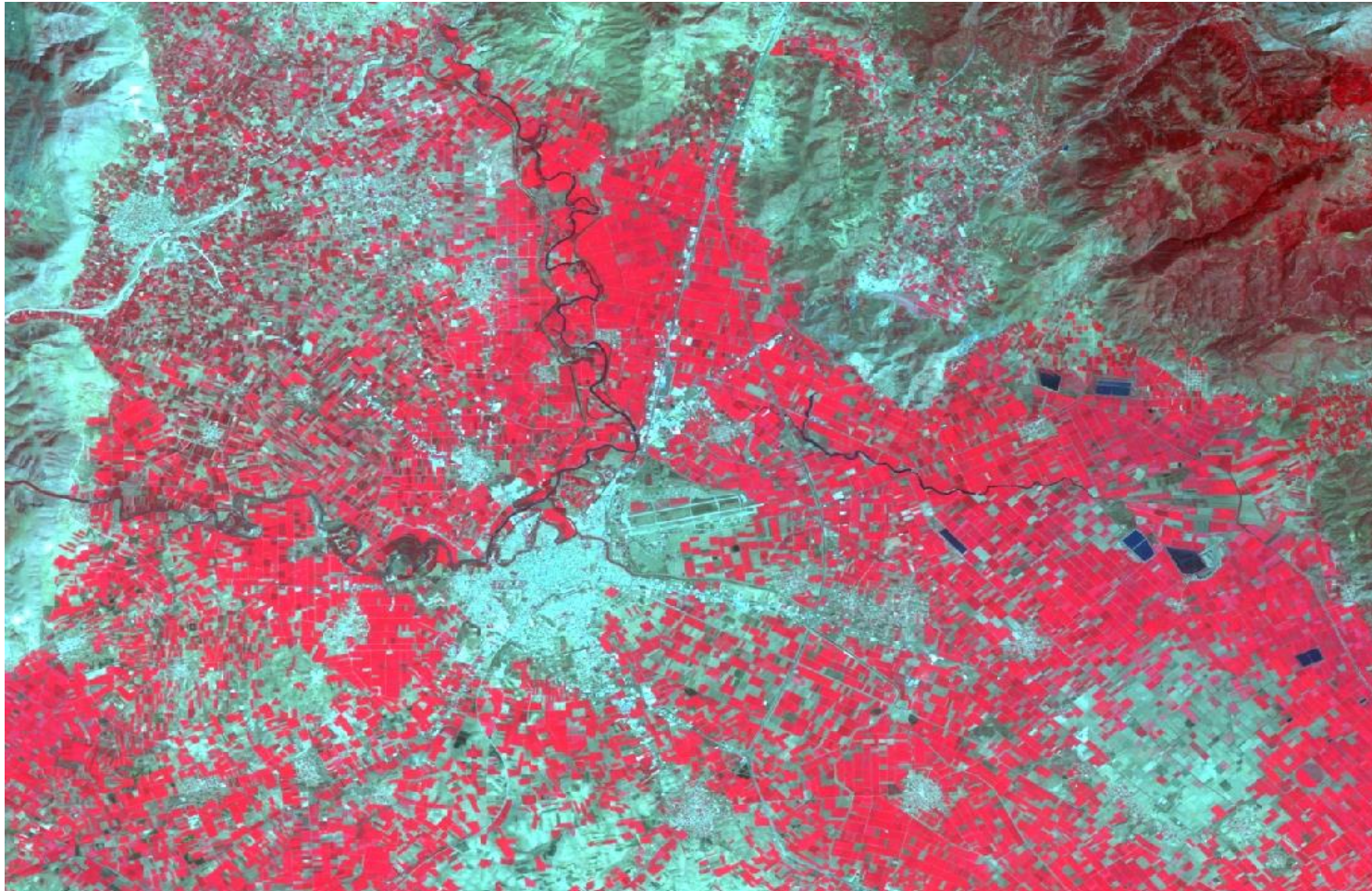

Απεικόνιση του Landsat ETM+ Enhanced Thematic Mapper Plus

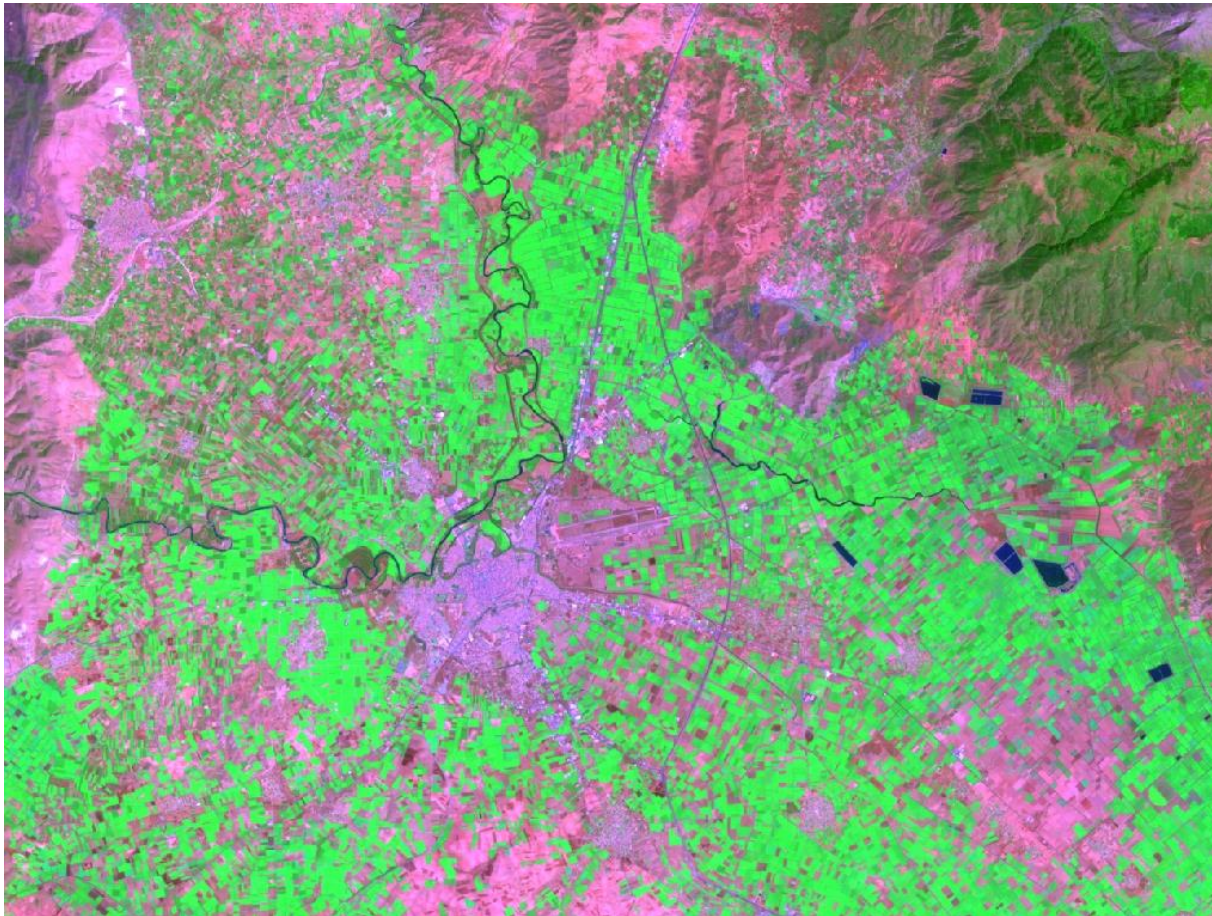

Landsat 7: Λάρισα, 30 x 30 m, 8/2002 (Κανάλια 4,3,2 = RGB)

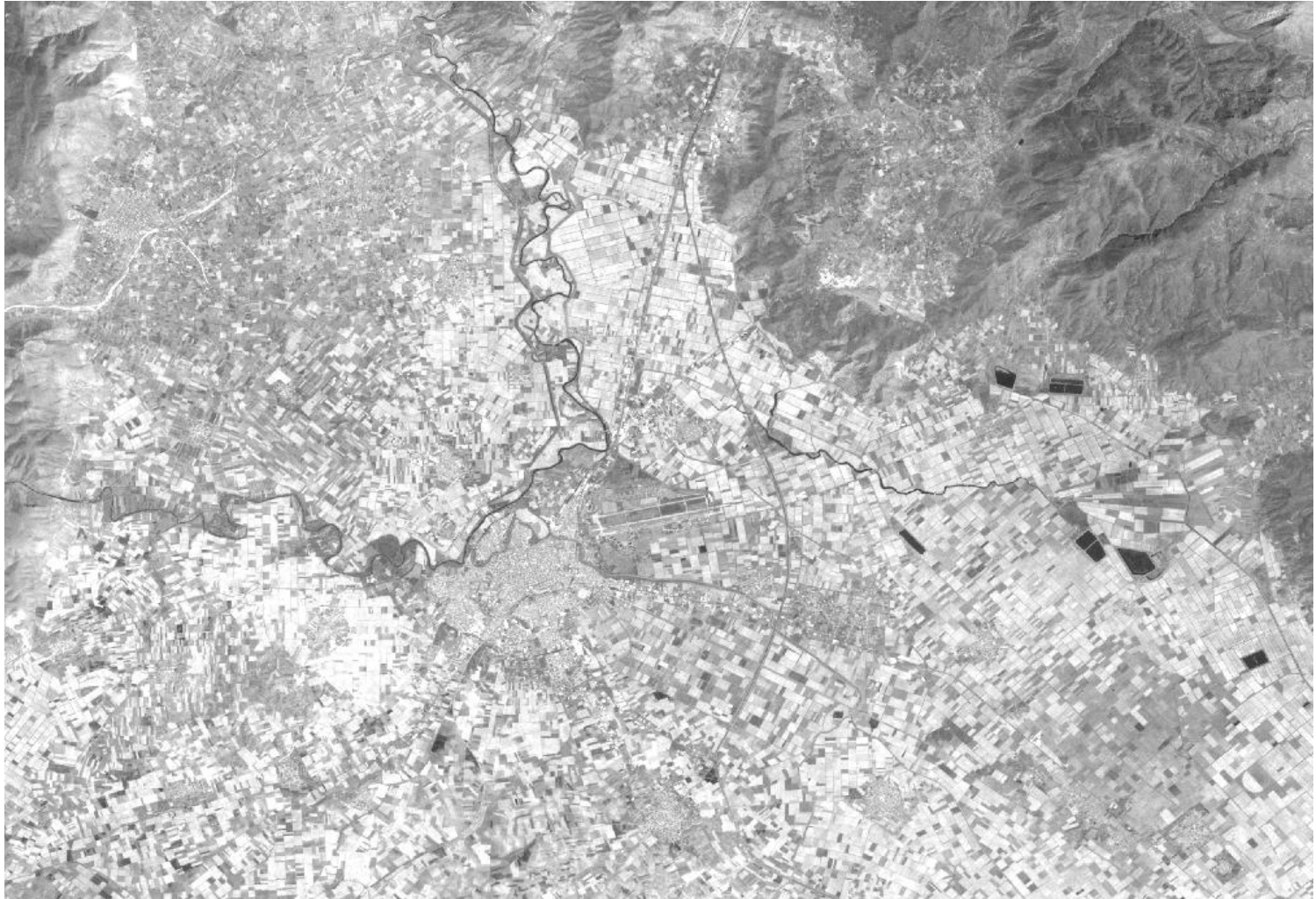

Landsat 7: Λάρισα, 30 x 30 m, 8/2002 (Κανάλια 7,4,2 = RGB)

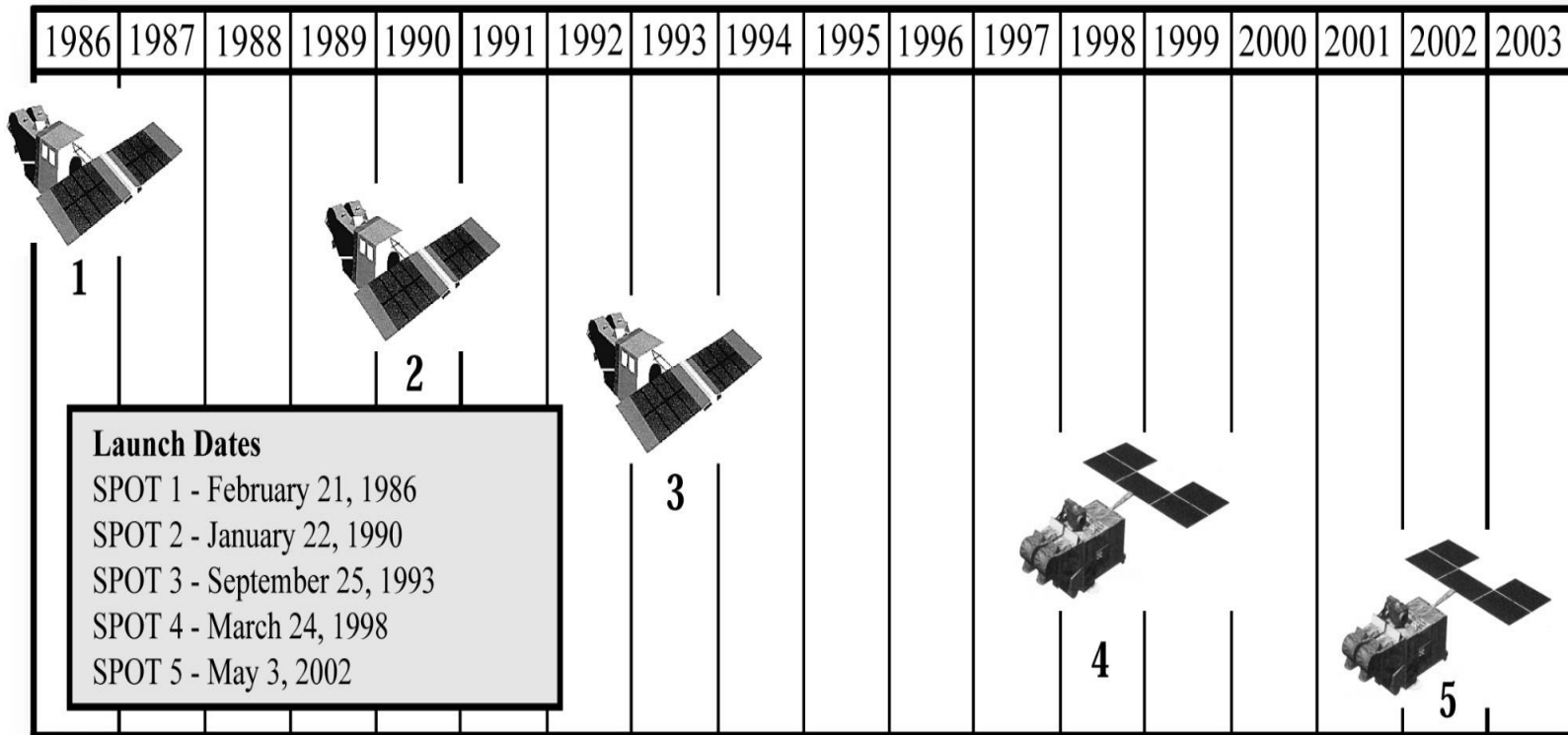
Landsat 7: Λάρισα, 15 x 15 m, 8/2002 Παγχρωματική

Παραδείγματα Δορυφόρων Πολικής Τροχιάς : SPOT

SPOT : System Pour L' Observation de la Terre.

Chronological Launch History of the SPOT Satellites

Δυνατότητες του SPOT

- Χαρτογράφηση:
  - ✓ Γεωργικών καλλιεργειών.
  - ✓ Γεωλογικών σχηματισμών.
  - ✓ Τύπων κάλυψης γης.
- Παρακολούθηση οικολογικών καταστροφών
- Δημιουργία τρισδιάστατων εικόνων :
Υψομετρικής πληροφορία.

Χαρακτηριστικά Δορυφορικών Δεδομένων: SPOT

SPOT 1,2,3:

- Χωρική Διακριτική Ικανότητα:
Πολυφασματική εικόνα: 20X20 μέτρα.
Παγχρωματική εικόνα: 10X10 μέτρα.
- Χρονική Διακριτική Ικανότητα: 26 μέρες (δυνατότητα κάθε 4 τρεις μέρες πλάγια λήψη).
- Αριθμός καναλιών: 3.

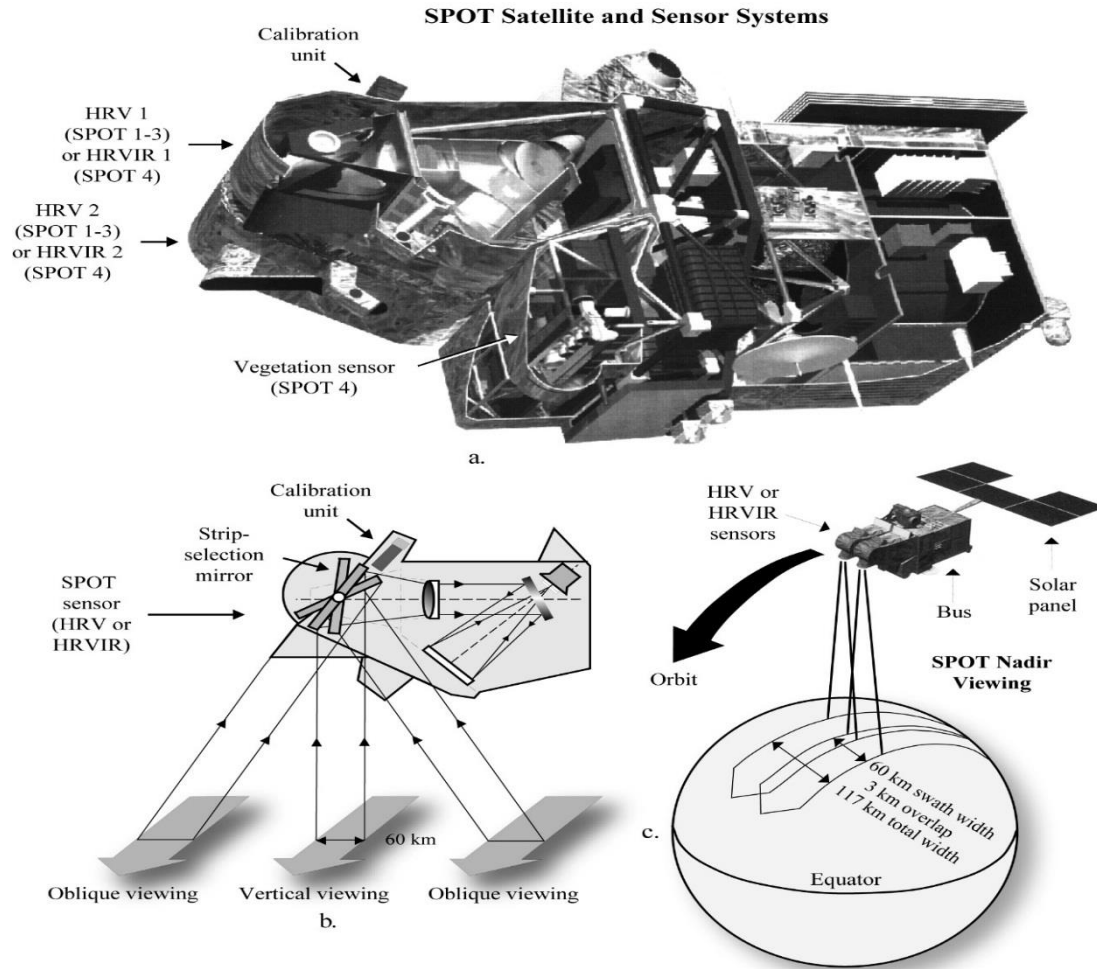
SPOT 4: Επιπλέον κανάλι στο μέσο υπέρυθρο.

SPOT 5: Παγχρωματική εικόνα: Χωρική Διακριτική Ικανότητα 2.5 μέτρα.

Χαρακτηριστικά των καναλιών: SPOT

Κανάλια.	Μήκος Κύματος μm.	Εφαρμογές.
Κανάλι 1.	0.50 – 0.59 (πράσινο).	Πράσινη ακακλώμενη ακτινοβολία.
Κανάλι 2.	0.61 – 0.68 (κόκκινο).	Διάκριση ειδών φυτών. Οριοθέτηση εδαφών & γεωλογικών μορφών.
Κανάλι 3.	0.79 – 0.89 (ύπερυθρο).	Ευαίσθητο στην ποσότητα βιομάζας Αναγνώριση Καλλιεργειών Χαρτογράφηση έδαφος/νερού.

Συστατικά μέρη του Δορυφορικού συστήματος SPOT

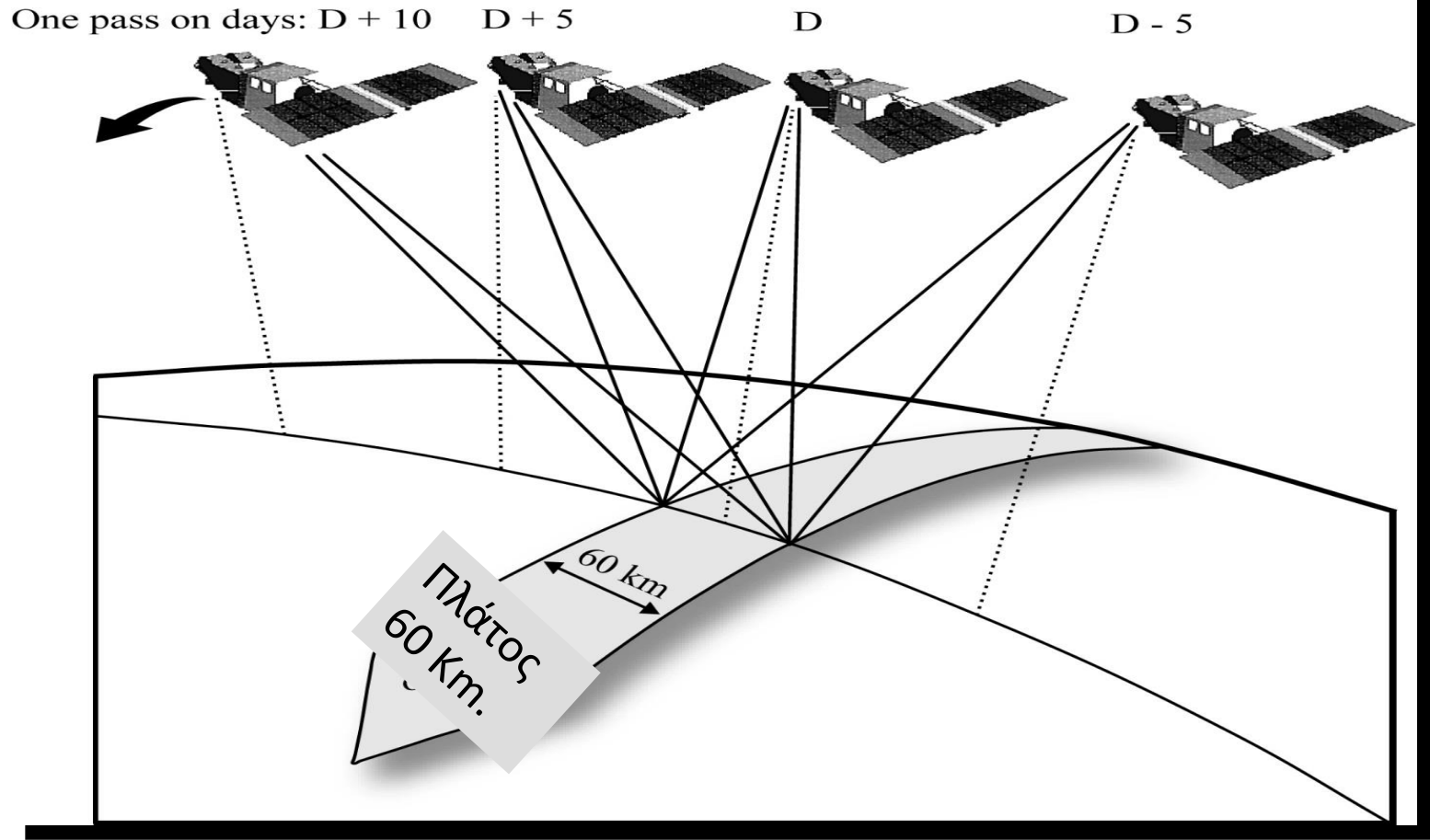

SPOT : Καταγραφή εικόνων εκτός Ναδιρ (1)

SPOT : Καταγραφή εικόνας εκτός Ναδίου (2)

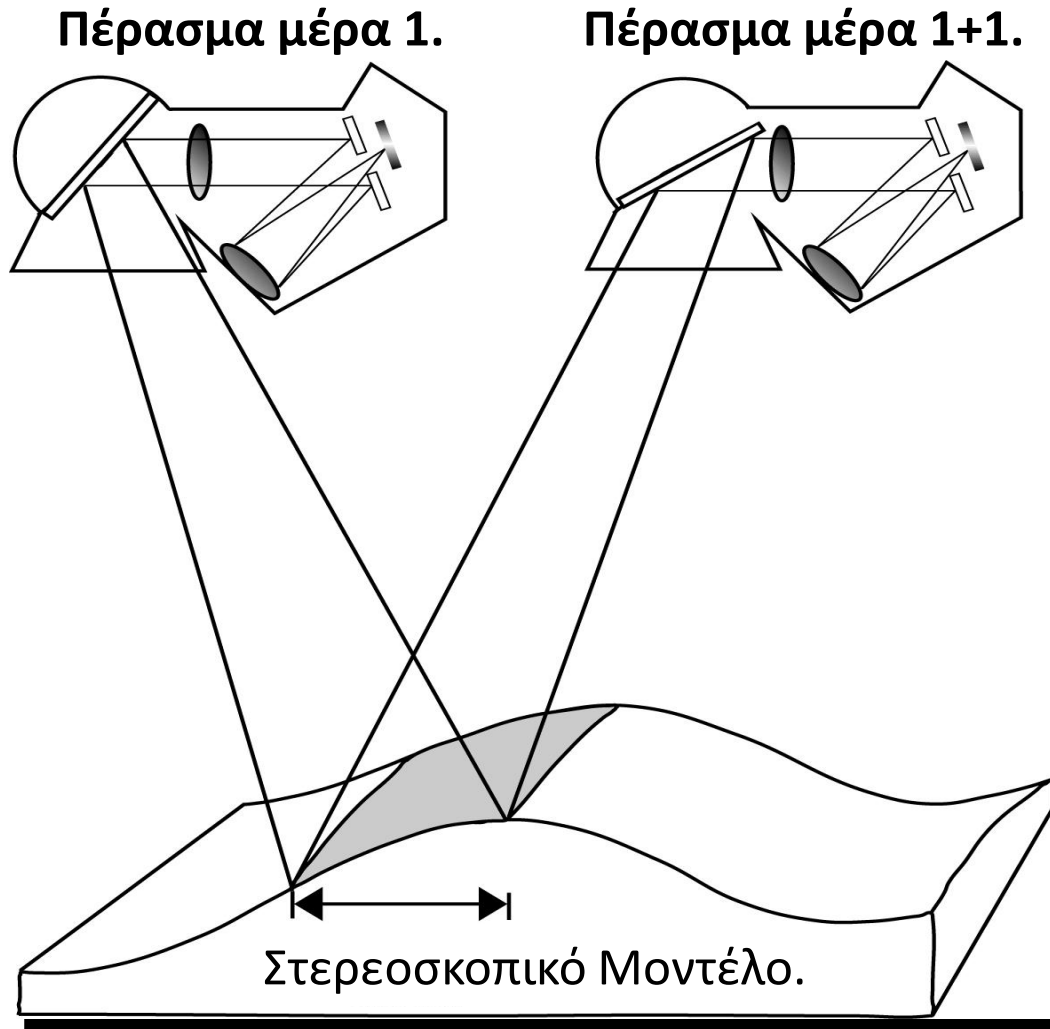
SPOT Off-Nadir Revisit Capabilities

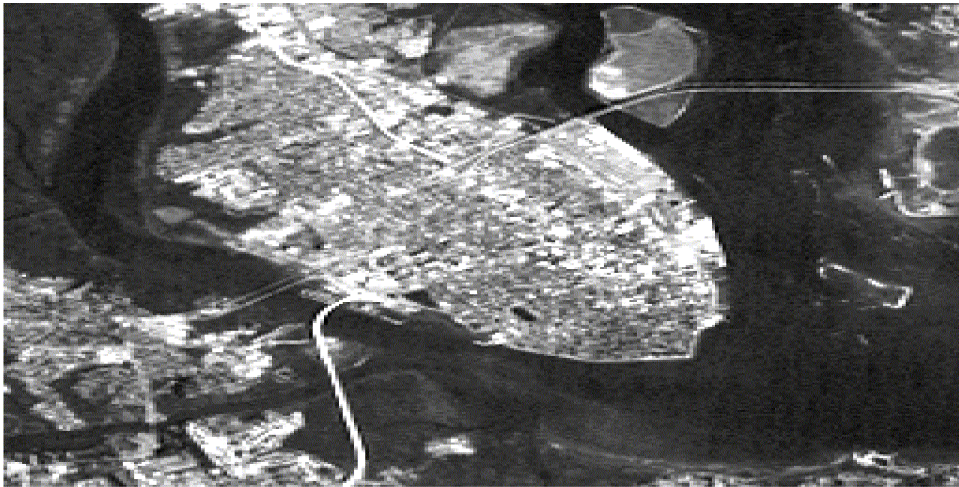

SPOT : Ικανότητα Στερεοσκοπικής Παρατήρησης

SPOT Stereoscopic Viewing Capabilities

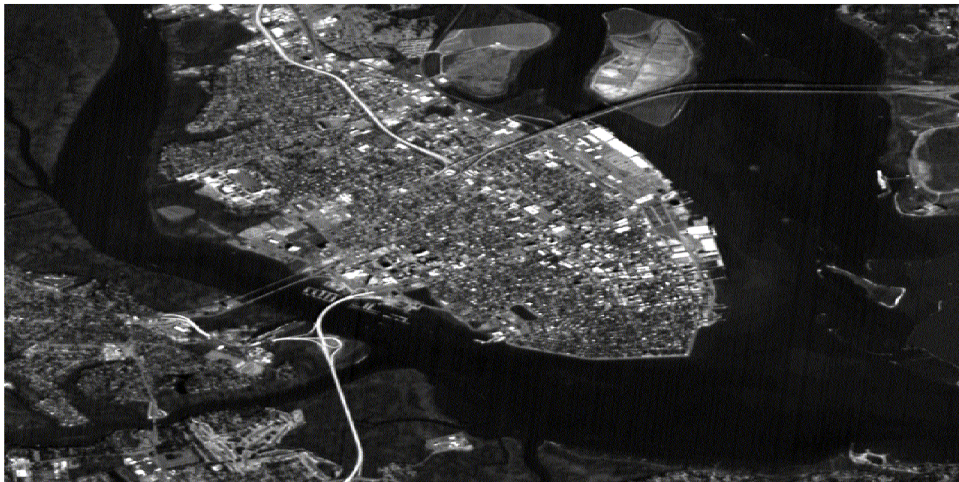

Landsat TM 30 x 30 m Κανάλι 3 SPOT 10 x 10 m Πανχρωματική

a. Landsat Thematic Mapper Band 3 (30 x 30 m) February 3, 1994

Landsat TM 30 x 30 m
Κανάλι 3.

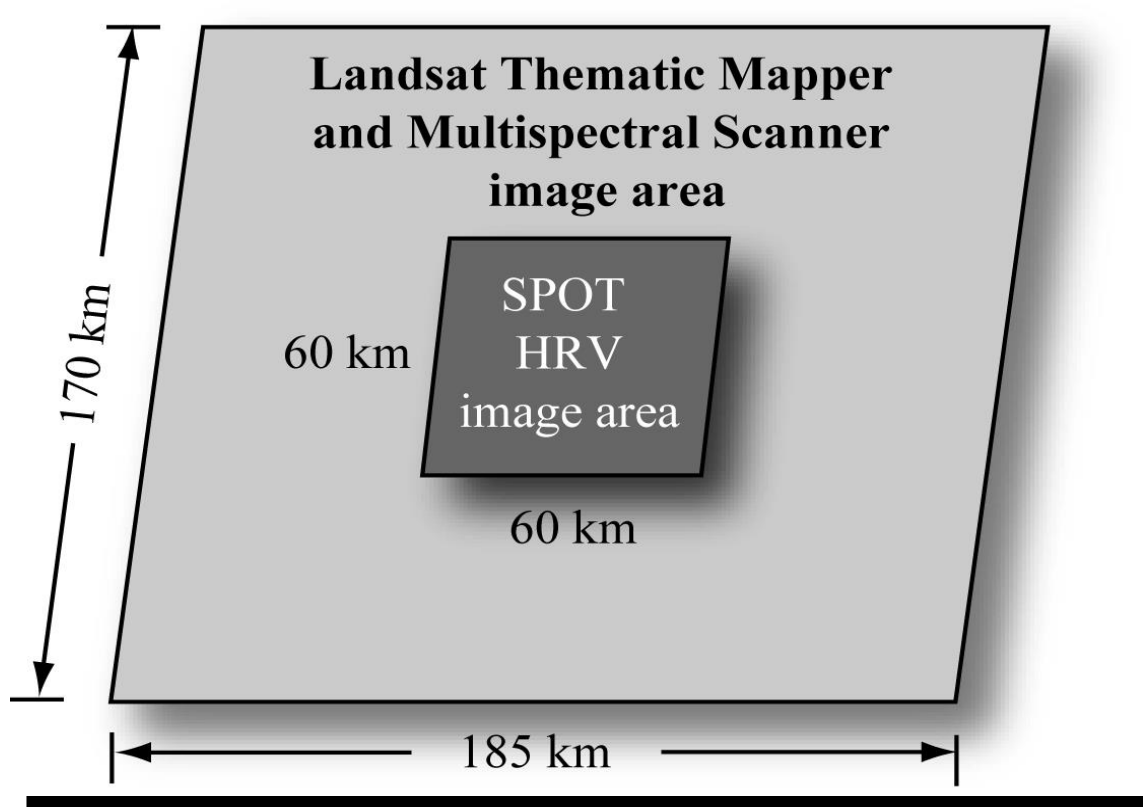

b. SPOT HRV Panchromatic Band (10 x 10 m) January 10, 1996

SPOT 10 x 10 m
Πανχρωματική.

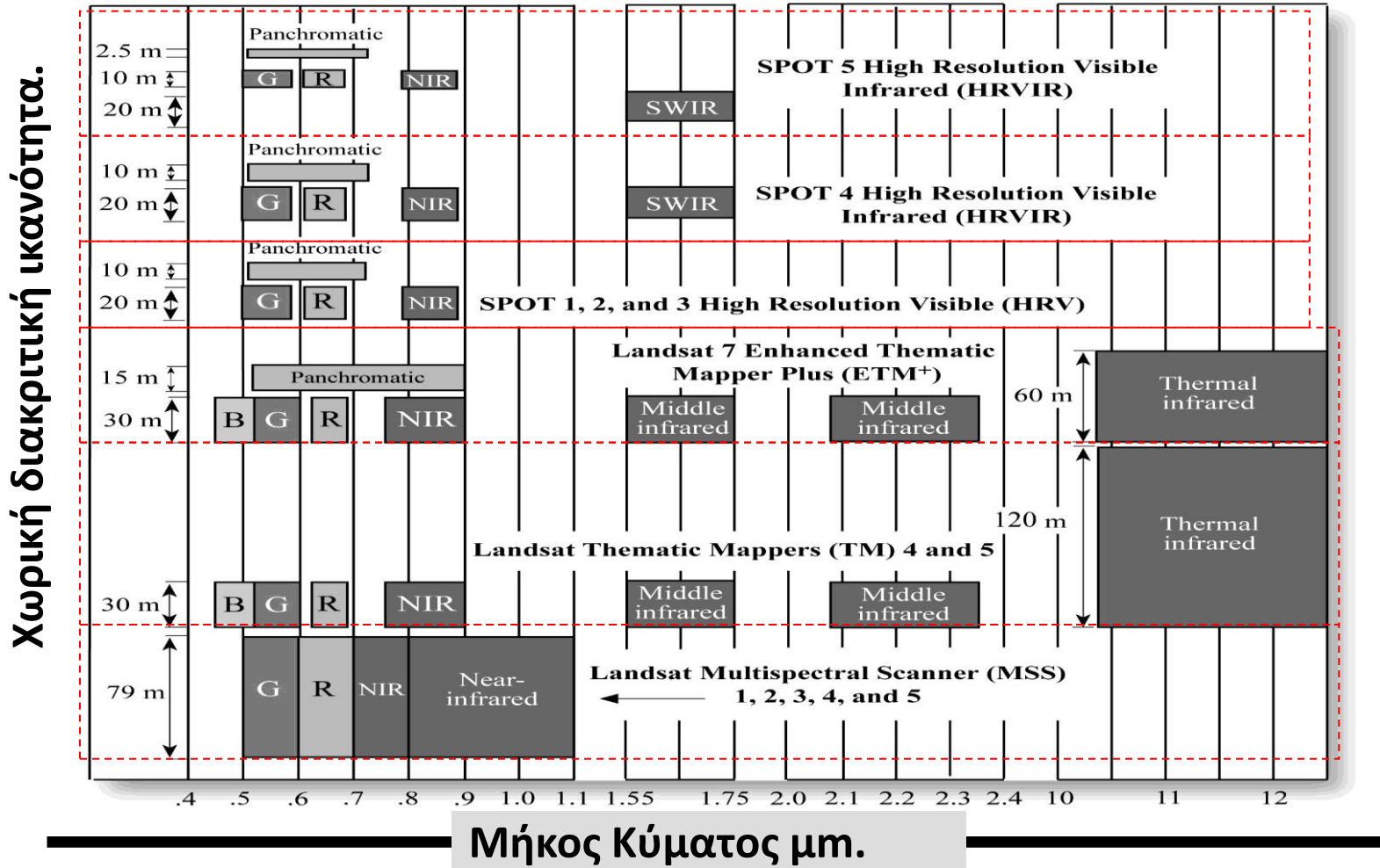
Γεωγραφική κάλυψη της επιφάνειας της γης

Γεωγραφική κάλυψη της επιφάνειας της γης από τα συστήματα SPOT HRV and Landsat TM.

Χωρική – Φασματική Διακριτική Ικανότητα των :Landsat – Spot

Spatial and Spectral Resolution of Landsat Multispectral Scanner, Landsat Thematic Mappers, and SPOT Sensor Systems

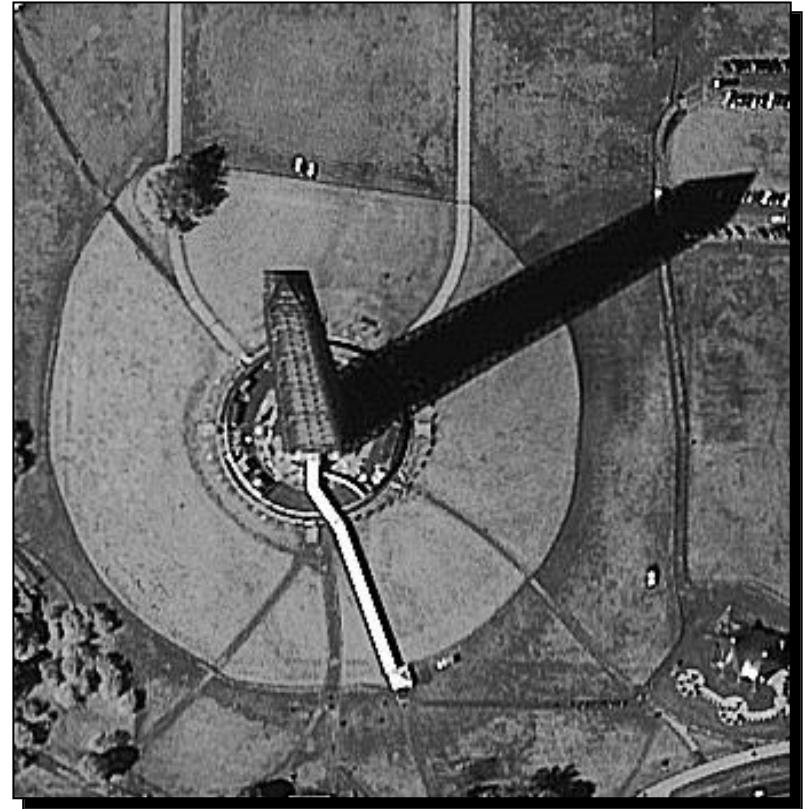
Δορυφόρος ΙΚΟΝΟΣ

- Χρονική Διακριτική Ικανότητα : 11 ημέρες (3 μέρες με πλάγια λήψη).
- Ραδιομετρική διακριτική ικανότητα : 11- bit (2048 διαβαθμίσεις).
- Εύρος κάλυψης τροχιάς : 11 Km.
- Ύψος τροχιάς : 682 Km.

Κανάλι.	Μήκος Κύματος μm.	Διακριτική ικανότητα.
Blue.	0.45-0.52	4 m
Green.	0.52-0.60	4 m
Red.	0.63-0.70	4 m
Near IR.	0.76-0.85	4 m
Πανχρωματικό.	0.45-0.90	1 m

ΙΚΟΝΟΣ : Παγχρωματικές εικόνες : Washington, DC

1 x 1 m χωρική διακριτική
ικανότητα.

ΙΚΟΝΟΣ στερεοζεύγος του αεροδρομίου της Columbia

15 Νοεμβρίου, 2004

IKONOS : πόλη Columbia, 28/10/2000

Πανχρωματική 1 x 1 m.

Σύνθεση: Πανχρωματική-
Πολυφασματική 4 x 4 m.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τέλος Ενότητας 7

Δορυφορικά Συστήματα.

